

Nové slovo

Partizánskej Ľupče

3/2006

Ročník 12

OBECNÝ SPRAVODAJ

*Ak je október veľmi zelený, bude potom január hodne studený.
Ak opadá lístie do polovice októbra, bude mokrá zima.
Ak skoro v októbri sneh padá, bude mäkká zima.*

ROZVOJ OBCE NÁM NIE JE LAHOSTAJNÝ

Blíži sa koniec roka a s ním aj koniec volebného obdobia 2002 -2006, ktoré bolo pre našu obec nezvyklé, prerušené predčasnými voľbami. Vo funkcii som starostoval dva roky a keďže je tu čas bilancovať, treba podať pravdivé skutočnosti čo sme spravili spolu s poslancami, čo sa nám podarilo dokázať a čo sme všetko nestihli a čo sa nám nepodarilo zrealizovať, pretože víťazstvá, prehry, úspechy či neúspechy sú súčasťou ľudského života.

Kladiem si otázku, či naše činy a naše skutky vždy zodpovedali všeobecným požiadavkám a objektívnym očakávaniam? Myslím si, aspoň z môjho pohľadu, že za takýto krátky čas sme spravili kus práce. Čo treba urobiť, aby sme mali radosť zo života všetci jednotne? Práca na obci nezávisí na jednotlivcovi, ale na nás všetkých.

Ľudové porekadlo hovorí: „Kto má domov všade, nemá domov nikde“. Táto ľudová múdrosť našepkáva, že láska k domovu, k svojmu mestu, k svojej rodnej dedine, tvorí súčasť ľudského šťastia, že vzťah k nemu sa spája s pocitom hrdosti a dôstojnosti. Myslím si, že každý z nás chce, aby tá jeho obec bola najkrajšia, aby bola otvorená pre každého, kto ju navštívi a aby sa v nej každý dobre cítil. Preto Vám ďakujem, vážení spoluobčania, že svojou prácou aj Vy prispievate k tomuto cieľu aj tí, ktorí navštívia našu obec, aby sa vracali sem, pretože sa tu budú stále dobre cítiť, keďže obec má srdce otvorené dokorán a nebudú tu cítiť nevraživosť, ohováranie, ale v prvom rade ochotu pomôcť, prijať a dotvárať obec.

Čo sme zrealizovali? IBV Valentka – boli vybudované inžinierske siete, odovzdali sme cirkvi budovu Karity a prestavovali sme materskú školu do základnej školy. Bola potrebná vývarovňa aj jedáleň, ktorá bola vybudovaná v základnej škole. V základnej škole bola vymenená časť okien, bola prekrytá časť strechy, vydláždený prístupový chodník. V obci bol rozšírený vodovod v Koliesku a pri Hendlovie záhrade, boli vymenené svietidlá, teda celé pouličné osvetlenie. Vybudovaním oplotenia židovského cintorína sa skrátila nielen ulica do Kolieska, ale bolo zachované aj historické dedičstvo. Po dlhom čase bol skolaudovaný Dom smútku a konečne splatený dlh. Boli zrekonštruované asfaltové plochy obecných komunikácií. Nie je nám ľahostajný ani život našich spoluobčanov na Magurke, aj tam sme začali realizovať výstavbu inžinierskych sietí, ktoré by mali slúžiť k oživeniu života na Magurke výstavbou rodinných domov a rekreačných chát. Zrealizovali sa projekty na bezdrôtový rozhlas v obci a projekty na vykurovanie obecného úradu biomasou. Tieto spomenuté aktivity stáli obec nemalé finančné prostriedky pohybujúce sa cca 4. mil. Sk.

Čo sa začalo a v čom sa pokračuje? Pokračuje sa v prácach na kultúrnom dome, kolauduje sa jedna jeho časť. Pracuje sa na revitalizácii námestia, budujú sa chodníky, rekonštruujú sa lávky, mostíky, oporný múr. Vykonávajú sa práce na zamedzení zaplavovania pozemkov prívalovými dažďami vybudovaním väčších

Príprava pre fasádu na kultúrnom dome

priepustí cez cesty, vybudovaním odtokových kanálov popri ceste. Pokračuje výstavba 12 b.j. ktorá má už pokrytú strechu. Pracuje sa aj na fasáde kultúrneho domu. Vypracúvajú sa projekty na ďalšiu etapu revitalizácie centra obce.

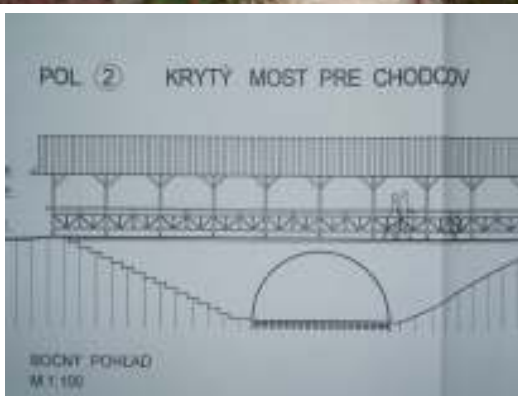

Nový chodník od obecného úradu smerom k potravinám Jednota

Čo sme nestihli? Aj do budúcnosti má terajšie vedenie plány ako zviditeľniť a skrásliť našu obec. Nestihli sme II. etapu revitalizácie centra obce, nakoľko sme museli dať zamerať celé námestie, keďže nebolo doposiaľ zapísané na liste vlastníctva obce. V tomto zameriavaní bude treba aj naďalej pokračovať a všetky obecné pozemky nachádzajúce sa len na evidenčnom liste bude potrebné previesť katastrálnym úradom na list vlastníctva obce. Je to potrebné aj k tomu, aby mohlo byť vydané stavebné povolenie k ďalším projektom k realizácii výstavby rodinných domov. *Ale ako som už spomenul na začiatku, sú tu voľby do ďalšieho štvorročného obdobia a je len na Vás, vážení spoluobčania ako zhodnotíte túto nielen moju prácu, ale prácu nás všetkých a komu dáte možnosť pokračovať v tomto načatom diele.*

Pre mňa bola Vaša dôvera, ktorú ste mi dali na toto dvojročné skrátené volebné obdobie záväzná. Snažil som sa o to, aby som niečo v obci dosiahol, vybudoval, aby som tu bol pre Vás občanov, riešil Vaše problémy a pomohol Vám vo Vašich ťažkostiach.

Myslím si, že táto moja bilancia bola pre Vás dostatočne informujúca. Som presvedčený, že som spravil všetko čo bolo v mojich silách, a toto mi dodáva dobrý pocit z dobre vykonanej práce pre našu a moju obec.

Most pre chodcov ku evanjelickému kostolu dostane novú podobu

Nový chodník pri PNS

Spomienka na udalosti v roku 1944

SNP zanechalo v pamäti mnohých ľudí veľa spomienok, zlých aj lepších, zvláštnych, bolestných, ale aj takých, na ktoré sa nezabúda. Pán Ivan Kráľ vybral zo zápisníka svojej mamy Celestíny Kráľovej skutočný príbeh, ktorý sa stal počas povstania v roku 1944. Príbeh je nasledovný:

„Konali sa oslavy 30. výročia SNP v Partizánskej Lúpči. Osláv sa zúčastnili mnohí pozvaní hostia. Medzi nimi bol prítomný aj gen. Juraj Guoth. Po 30. rokoch zavítal do Partizánskej Lúpče neznámy pán a hľadal Michala Kráľa. Bolo mu povedané, že je už 30 rokov mŕtvy, padol počas povstania. Potom sa pýtal na jeho manželku – Celestínu Kráľovú. Ona však nebola doma, bola v kostole. Išiel do kostola a mamu z kostola vyvolal. Menovaný bol bývalý ruský partizán – Juraj Bilčák. Mama ho pozvala k nám domov, stretnutie bolo veľmi dojímavé, plné spomienok na otca, veľa slz.“

Čo sa vtedy pred 30 rokmi stalo? *„V roku 1944 boli zapalované vatry, aby partizáni – parašutisti vedeli, kde majú z lietadla zoskočiť. Medzi nimi bola aj partizán – Juraj Bilčák. Pri zoskoku na Prašivej si zlomil nohu. Zraneného bojovníka môj otec odniesol domov „na Kráľovce“, ošetroval ho a ukrýval v dome pod schodami. Prvé ošetrovanie mu poskytol MUDr. Breuer. Ukázalo sa, že aj medzi nepriateľmi sa nájdu dobrí ľudia. V tom čase v našom dome bývali aj Nemci a hoci niektorí vedeli o ukrytom partizánovi, neprezradili ho. Keď sa mu noha trochu zahojila a jeho zdravotný stav to dovolil, odišiel ruský partizán za frontom. Odvtedy nikto o ňom nevedel, či žije, až dovtedy, kým nezavítal na oslavy 30. výročia SNP. V súčasnej dobe žije a býva v Karlových Varoch. Toto je skutočná udalosť, na ktorú sa nezabúda a kým žila moja mama, na ruského partizána Juraja Bilčáka, nezabudla. Toľko zo zápisníka mojej mamy – Celestíny Kráľovej.“*

*30. výročie SNP pred pomníkom II. svetovej vojny v Partizánskej Lúpči.
Juraj Bilčák stojaci štvrtý sprava*

*Juraj Bilčák
s Celestínou
Kráľovou pri
pomníku Michala
Kráľa*

... a súčasnosť ?

Spomienky na udalosti, ktoré sa stali pred 62 rokmi dokazujú, že na históriu nemôžeme zabúdať. V povstaní a v II. svetovej vojne padlo veľa vojakov rôznych národností, o život prišlo veľa nevinných ľudí v koncentračných táborech. Preto nemôžeme zabúdať na bojovníkov za slobodu, ktorí neváhali položiť svoje životy za svoju vlasť, za svoju domovinu. Aspoň pri takýchto výročiach si na nich spomenieme a s úctou a pietou položíme k pomníkom padlých kyticu kvetov ako poďakovanie za ich, za slobodu položené životy. Aj tento rok sa pri tejto príležitosti v našej obci konala spomienková slávnosť. Hoci počasie bolo nevlúdne, položili vence k pamätníku SNP, k pomníku M. R. Štefánika a k pomníku, kde padol počas povstania Michal Kráľ prišli mnohí spoluobčania. Poľovníci si uctili pamiatku položením vencov na Slatvinskom, Oružnom a na Magurke položili veniec naši turisti. Pri pamätníku SNP starosta obce Ľubomír Frič predniesol slávnostný príhovor. Pripomenul, že netreba zabudnúť na tieto historické udalosti a ani na tých, ktorí položili svoje životy v boji proti fašizmu. Prítomným sa prihovril aj Ivan Kráľ, predseda ZO SZPB v Partizánskej Ľupči. Konštatoval, že niektorým ľuďom tieto pamätne miesta prekážajú, preto boli odcudzené medené nádoby, kde sa zapaloval večný oheň. Kytica, ktorá bola položená k pomníku M.R.Štefánika bola na druhý deň nájdená v potoku. Aj napriek tomu, že bola položená na pôvodné miesto, kytica sa znova ocitla vo vode. Dokedy budú vandali vyčínať? Kde je úcta voči padlým otcom, starým otcom a bojovníkom, ktorí neváhali obetovať svoje životy za našu slobodu? Aj pán Ján Poliak vyzval mladých ľudí, aby na udalosti, ktoré sa stali pred 62 rokmi nezabúdali a chránili to, za čo naši hrdinovia bojovali. Oslavy boli zakončené kultúrnym programom žiakov základnej školy.

Základná organizácia SZPB ďakuje žiakom a pedagógom základnej školy za spríjemnenie spomienkového podvečera a zároveň aj všetkým občanom za účasť na týchto oslavách.

Pripravil: Ivan Kráľ

OKTÓBER

MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

STRIEBRO JESENE

LÁSKAVÝM ÚSMEVOM STRÁŽME VRÁSKY VEKU

Mesiac október je Mesiac úcty k starším. Preto ani my nemôžeme zabudnúť na našich starších spoluobčanov.

Tak, ako v knižnici pribúdajú zväzky kníh a stáva sa bohatšou, tak nám pribúdajú roky a tým sa stávame skúsenejšími a múdrejšími. Mnoho jari a jesení musí človek prejsť, aby uvidel svoje dielo. Svojou prítomnosťou, svojim každodenným pohybom rúk a umu naplňa hodiny práce, hodiny rozmýšľania, dlhé dni starostí i krátke, okamihy radosti. Ľudský život predstavuje veľkú knihu, zložitý román. Bezstarostné detstvo, aj keď nemuselo byť bohaté a žičlivé, predsa bolo krásne. A potom detstvo detí. Úzkosti a trápenia z detskej slzičky a v srdci ešte dodnes teplo a odovzdanosť detskej dlane, v očiach úsmev detských pier. A kdesi blízko pri srdci – ak nie priamo v srdci – ukryté kučierky detských vláskov, ktoré si v nebadanej chvíli vyberáme a spomíname na to všetko.

Prežili ste vo svojom živote rozličné chvíle. Ťažké i veselšie. A dnes, keď už odpočívate, keď už máte právo oddýchnuť si po mnohých rokoch práce, máte možnosť poohliadnuť sa. Obzrieť si brázd, ktorú ste vyorali, pokochať sa v úrode toho poľa, do ktorého ste vkladali svoju prácu a svoj um. Prešli ste jarou a letom svojho života, prišla jeseň. Všetko ide tak, ako to v behu prírody musí ísť a ako to chodí odjakživa.

Milí spoluobčania, roky života vytvárajú prekrásnu mozaiku tvorivo a statočne prežitého života. Dovoľte mi, aby som Vám pri príležitosti októbra – Mesiaca úcty k starším v mene obecného úradu, v mene redakčnej rady novín a v mene svojom zaželala, aby sa táto mozaika ešte dlho dopĺňala rokmi slnečného svitu, plnými náručami zdravia, radosti a životného uspokojenia. Patrí Vám poďakovanie a úcta za výchovu nového pokolenia. Veľa je toho, čomu sa musí naša mladá generácia učiť.

Želáme Vám z úprimného srdca, aby ste roky, ktoré máte ešte pred sebou, prežili v spokojnosti obklopení láskou, úctou a pozornosťou svojich najbližších, i všetkých nás.

Pripravila: Anna Jacková

*Roky bežia dopredu
a nenávratne,
hlavy Vaše pokryli
strieбра inovate.
Mladosť sa stráca,
pribúdajú vrásky,
dozrievajú jesene
života zlaté klásky.*

*Želám Vám milí starkí,
pri tejto príležitosti,
šťastie, radosť, lásku
a zdravia hojnosti.
Nech rodiny Vaše
sa rozrastajú ďalej,
veď do detí a vnúčat
vkladáte svoju nádej.*

*Nech ďalšie roky života
prežívate v pohode
a v kruhu rodiny žijete
v dokonalej zhode.
Nech hodiny života pomaly
čas odmeriavajú,
vedzte, že blízki Vás
všetkých veľmi radi majú.*

Otvorili sme nový školský rok 2006/2007

Je tu opäť začiatok nového školského roka - čas prvého zvonenia po prázdninách. Začiatky sú príležitosťou prehodnotiť staré skúsenosti a zamyslieť sa nad tým, ako ísť ďalej. Je to čas nabíjania sa novou energiou, chuťou a nádejou urobiť niečo lepšie a viac v tomto novom školskom roku. Pedagógovia našej školy pripravili pre žiakov ako dar vzdelávanie. Ved' dávno múdri ľudia povedali, že vzdelanie a múdrosť je a zostane najsilnejšou zbraňou v zápase o trvalé hodnoty, a práve vzdelanie je hodnota, ktorú nám nikto nemôže vziať. S vedomosťami ponúkame aj

zmysluplný život, správny prístup k prekonávaniu prekážok a podporu k vytrvalosti. Naším cieľom je vychovať z našich žiakov osobnosti slobodné a zároveň zodpovedné, ktoré vedia spolupracovať sú otvorené ku chybám a vedia čo je vzájomná úcta, láska a tolerancia.

V tomto školskom roku brány našej školy prekročilo 158 žiakov základnej školy a 31 detí materskej školy. O výchovu a vzdelanie našich žiakov sa stará plne kvalifikovaný pedagogický zbor doplnený o štyri nové pani učiteľky. Tri z nich sú začínajúce mladé pani učiteľky, ktoré svojou chuťou a zápalom pre učiteľské povolanie verím, že vnesú do nášho pedagogického zboru veľa nových a tvorivých nápadov. V materskej škole pracujú tri pani učiteľky. Ako aj v minulom školskom roku dopoludnia sú deti MŠ rozdelené do dvoch tried, popoludní sa spájajú do jednej triedy. Školský klub detí aj v tomto školskom roku pracuje na čiastočný úväzok. Na ročníkoch 1.- 4. vyučujeme podľa učebného plánu s rozšíreným vyučovaním cudzieho jazyka, na ročníkoch 5.- 9. podľa variantu č.2, kde je najväčšia dotácia matematiky a slovenského jazyka, nakoľko sú to predmety, ktoré sú sledované na Monitore 9, a zároveň aj predmety, z ktorých žiaci robia prijímacie pohovory. V siedmom ročníku sme aj v tomto školskom roku rozširujúce hodiny využili na zavedenie predmetu informatika, aby žiaci získali základné zručnosti práce s počítačom. Žiaci majú možnosť vzdelávať sa v dvoch cudzích jazykoch podľa záujmu. Cudzí jazyk aj v tomto školskom roku podľa záujmu rodičov - anglický jazyk, vyučujeme aj v materskej škole. O technickú prevádzku sa starajú technickí zamestnanci - p. školník, kurič a pani upratovačky a dobrú stravu pripravujú pani kuchárky, pod vedením pani vedúcej ŠJ.

Zmysluplne majú možnosť využiť žiaci aj svoj voľný čas a to prácou v záujmových krúžkoch. V školskom roku 2006/2007 majú žiaci možnosť pracovať v pätnástich krúžkoch. Teší nás, že ich vedú prevažne naše pani učiteľky, ale aj naše bývalé žiačky.

Za výchovu a vzdelanie je zodpovedná aj škola. Náš pedagogický kolektív, učitelia našej školy vynaložia všetko úsilie na to, aby sme žiakov dobre pripravili na život, aby sme boli dobrou školou do života. Za výchovu svojich detí sú však zodpovední predovšetkým rodičia. Vážení rodičia, chceme Vám byť Vaším prvým pomocníkom. Chceme byť s Vami milí rodičia, partneri so spoločnými cieľmi pri výchove vašich detí. Pevne verím, že vzájomnú harmóniu tejto spolupráce budeme úspešne rozvíjať.

Prázdniny boli časom odpočinku pre žiakov a pedagógov. Vedenie školy s vedením obce aj počas prázdnin organizovali práce na dokončovaní jednak priestorov školskej jedálne, materskej školy a okolia školského areálu a snažili sme sa vylepšiť aj priestory základnej školy. Bol vybudovaný chodník pri vstupe do budovy školy, vymaľovali sme triedy, do ktorých počas zimy najviac zatieklo, vymenili sme osvetlenie. Myslím, že najväčším prínosom pre zlepšenie podmienok na vzdelávanie bolo vybudovanie šiestich odborných učební, ktoré sa ešte aj priebežne dopĺňajú. Máme veľa plánov, nápadov a predsavzatí. Na ich realizáciu je potrebný čas, chuť a samozrejme aj financie.

Pred nami je desať mesiacov školského roku 2006/2007. Verím, že spolu prežijeme krásne, spokojné chvíle. Iste sa budú striedať dni slnečné aj zamračené. Prajem si, aby sme v zdraví a v pokoji naplnili dni tohto školského roka, aby výsledky, ktoré dosiahneme priniesli radosť deťom, rodičom aj pedagógom.

Malvína Zvarová, riaditeľka

BEZPEČNEJŠIE ŠKOLY PRE DETI

V poslednom čase sa v bežnom živote, ale i na stránkach tlače, v televízii aj v rozhlase stretávame s javom nazývaným vydieranie alebo šikanovanie.

Šikanovanie znepriemňuje život šikanovanému. Mnohí si ani neuvedomujeme ako veľmi sťažuje prácu a život učiteľom, rodičom a všetkým, ktorí riešia tento problém po odhalení. Život bez výskytu šikanovania by bol oveľa príjemnejší. A hlavne, všetky deti by sa cítili bezpečne a chodili by po ulici a do školy bez obáv.

Určité prejavy šikanovania sa vyskytujú aj v našej škole, ale veríme, že nie v nejakom veľkom rozsahu. Je totiž veľmi ťažké šikanovanie odhaliť. Šikanovaný /obyčajne dieťa slabšie a málo prieborné/ sa kvôli vyhrážkam bojí niečo prezradiť a okolie si nemusí ani nič všimnúť, pretože šikanovanie sa deje na skrytých miestach. Následky šikanovania môžu byť šokujúce, preto je aj tu veľmi dôležitá prevencia.

Najefektívnejší spôsob ako sa vysporiadať so šikanovaním je mať celoškolský program a stratégiu boja proti šikanovaniu /Foster, Arora a Thompson, 1990/ Olweus, 1993/ Elliott a Kilpatrick, 1994/ Besag, 1995/. Keď takáto stratégia existuje, šikanovanie sa môže iba ťažko rozširovať, keďže spoločné úsilie školy a spoločenstva netoleruje šikanovanie žiadnym spôsobom, formou alebo podobou. Preto sme sa v tomto školskom roku aj my zapojili do projektu organizovaného Pedagogicko-psychologickou poradňou v Liptovskom Mikuláši Bezpečnejšie školy pre deti podporeného Nadáciou Hodina deťom. Tento projekt má za cieľ zlepšiť stav najmä v oblasti prevencie šikanovania na školách v okrese Liptovský Mikuláš. Do projektu sa zapojilo 12 základných škôl a jedna stredná škola. Jedným zo základných cieľov je vytvoriť rovesnícke skupiny žiakov. Pravidelná práca v týchto skupinách pomáha formovať názory a postoje žiakov voči negatívnym javom ako je vydieranie a ponižovanie. Dalším cieľom je osloviť rodičov a informovať ich o rôznych aspektoch šikanovania a zlepšiť teoretické vedomosti a praktické zručnosti pedagógov pri odhaľovaní a odstraňovaní šikanovania.

Veríme, že ani širšia verejnosť sa nebude k tomuto problému stavať ľahostajne a podporí nás v našom úsilí predísť stupňovaniu tohto sociálno-patologického javu a vytvoriť bezpečné prostredie pre všetky naše deti.

*Voľne spracovala podľa Metodického listu k realizácii projektu „ Bezpečnejšie školy pre deti“
Mgr. Oľga Kral'ovanská*

SPRÁVA O ČINNOSTI RODIČOVSKÉHO ZDRUŽENIA ZA ROK 2005/2006

Na úvod mi dovoľte oboznámiť Vás s najdôležitejšou zmenou oproti minulému školskému roku. A tou je, že zástupcovia rodičov, ktorí boli združení vo voľnom spoločenstve rodičov a priateľov školy sa zaregistrovali ako Rodičovské združenie pri základnej škole s materskou školou.

Po splnení rôznych podmienok na registráciu bola naša organizácia zaregistrovaná v Bratislave na Ministerstve vnútra SR ako združenie. Možno že neviete, ale hlavný dôvod tohto kroku bol ten, aby sme si mohli uplatniť nárok na 2% z daní fyzických a právnických osôb. Keďže sme sa ako združenie podujali okrem iného pomáhať pri materiálo-technickom vybavení školy, pri organizovaní športových, kultúrnych a iných akcií a na to všetko sú potrebné financie. To by bolo na vysvetlenie situácie.

A teraz v akom zložení pracovala rada: predseda : p. Sekan, pokladníčka: p. Hošalová, Revízná komisia : p. Sekan, p. Ganobjaková, p. Macáková. Ja, ako predseda, by som sa chcel poďakovať všetkým členom, ktorí zodpovedne pristupovali pri pomoci na jednotlivých akciách, ktoré sme organizovali. Teraz chcem vymenovať jednotlivé akcie : 1. ročník burzy športových potrieb, katarínska disco, mikulášske posedenie + balíčky, benefičný ples, maškarný ples, tradičný majáles, atď.

Viac informácií, kde a na čo sa použili peniaze z príspevku odsúhlaseného na žiaka vo výške 150 Sk.: Združenie financovalo sumou 150,-

Sk na účastníka plaveckého výcviku žiakov 4. ročníka, sumou 150,- Sk na účastníka tematického výletu žiakov 8. ročníka, súťaž Matematický klokan - 50% z poplatku na účastníka, podpora pre výchovné koncerty, 25,- Sk na žiaka mikulášske balíčky, knihy ako odmeny pre žiakov, ktorí reprezentovali školu na súťažiach a iné. Už z toho vidno, že peniaze, ktoré sa vybrali, by nestačili na pokrytie výdavkov . A tak sa vrátim k 2 % z dane, ktoré som spomínal v úvode. Keďže na založený účet nám boli poukázané peniaze z daňového úradu vo výške niečo vyše 59 000,- Sk a ďalšie peniaze sme získali z plesu a z majálesu, o ktoré sa postarali výbornou organizáciou a aj s pomocou rodičov žiakov 8. a 4. ročníka, ktorí akcie organizovali. Tak sme spomínanými finančnými prostriedkami mohli pomôcť škole pri kúpe nových pekných ležadIEL pre deti z MŠ vo výške 65 900 Sk. To sú vymenované len niektoré akcie, na ktorých sa rodičia podieľali ako organizátori alebo brigádnici. Určite ste si všimli, že materská škola je už presťahovaná do objektu základnej školy a tak od nového školského roku aj zástupcovia rodičov detí z MŠ budú po dohode začlenené do radov rodičovského združenia.

Na záver sa chcem poďakovať rodičom, ktorí pomohli akýmkoľvek spôsobom a uvedomili si, že všetko sa robí pre naše deti, ktoré navštevujú túto školu. Zároveň prajem novej rade, ktorá bude zvolená, veľa úspechov v novom školskom roku.

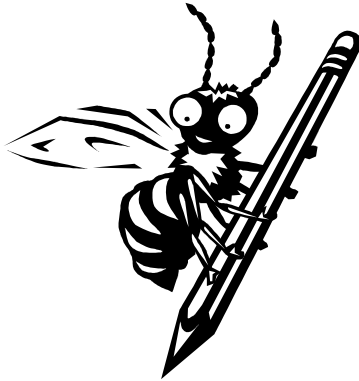
Stanislav Sekan, predseda združenia

V snahe spoznať tajomstvo detskej duše, pedagogické majstrovstvo a tajomstvo pedagogickej vedy budem v každom dieťati vidieť svojho učiteľa a vychovávateľa.

Deti treba z celého srdca ľúbiť a od nich sa učiť, ako túto lásku prejavovať. Učiteľ musí každý deň v škole, každú vyučovaciu hodinu chápať ako dar, ktorý prináša deťom...

Š.A Amonašvili (pedagóg)

Vitajte v škole, milé deti.

Je 4. september 2006. Škola, ktorú za posledné dva mesiace navštevovali len tiché a žiarivé lúče slnka, sa mení na rozkvitajúci pestrofarebný a krásny kvietok. Usídli sa v ňom duša a vráti sa život. A človek zrazu cíti, že toto naše kráľovské mestečko by nič neznamenalo bez svojich najmenších obyvateľov, bez detí, ktoré sú jeho budúcnosťou. Bez ich kriku by boli naše ulice prázdne a pusté. Nieкто by povedal – detský hluk. No naši predkovia vymysleli slovo „džavot“, aby odlišili obyčajný hluk od detského džavotu, ktorý je radostný a veselý. V ušiach mi zvoní jasné hlasy, detský smiech. Deti si rozprávajú zážitky z prázdnin, zvedavo sa obzerajú a čakajú, čo sa bude diať.

Aj ja som zvedavá na svojich budúcich zverencov - prvákov. Sú takí milí, keď sa usmievajú a hľadajú na mňa dôverčivými očkami. Čo si asi myslia? Ich tváre sú plné radostného očakávania, radosti, ale možno trochu aj obáv. Veď čo ak budem zlá, prísna a budem kričať a trestať ich? Občas sa pre istotu otočia dozadu smerom k rodičom.

Stojím tu vedľa nich a v hlave sa mi vynárajú myšlienky a otázky: Akí budú? Budeme spolu dobre vychádzať? Budeme si rozumieť? Bude ich práca v škole baviť? Iste bude. Prvákov zväčša netreba nabádať k učeniu. Sami túžia po nových vedomostiach, ťahá ich k tomu prirodzená zvedavosť. Aká bude spolupráca s rodičmi? Budú vedieť pomôcť svojim prváčikom? Veď ich predsa nikto nenaučí, ako byť dobrým otcom a mamou. Verím, že ich pritom povedie rodičovská láska a ukáže im správnu cestu. Podarí sa nám spolu zvládnuť ten prvý náročný rok? Verím, že ak dám deťom najavo, že ich mám rada a teším sa na každé stretnutie s nimi, potom aj oni sa budú tešiť do školy a na každé stretnutie so mnou.

Prešli rôčky, prešli dničky, už ideme do školičky.

Do školičky zaránky, máme nové tašky, knižky, ceruzky i písanky.

Volá na nás abeceda, vitaj, vitaj prvá trieda...

...takto po troch týždňoch v škole recitujú prváci na stretnutí rodičov v škole. Na moje otázky o škole odpovedajú: „V škole sa mi najviac páči všetko. Páči sa mi naša trieda, lebo je pekne ozdobená. Najradšej mám matematiku. Najviac sa chcem naučiť čítať, aby som si mohol prečítať knihu o hokejistoch. Páči sa mi, keď ma'ujeme farbami.“

A čo zatiaľ najviac potešilo mňa? Úprimný detský úsmev a objatie so slovami: „Pani učiteľka, vy ste moja.“

Slavomíra Bencúrová

INZERCIA

LACNO PREDÁM:

- zachovalý kuchynský sporák na pevné palivo (málo používaný)
- mrazničku s novým motorom, po jeho výmene používaná len necelý rok.

INFORMÁCIE V REDAKCII

ESPERANTO A MILOSLAV RYBÍN

Od 1. mája 2004 patrí Slovensko do Európskej únie. Vstup nám priniesol a prináša veľa nového, niekedy príjemného a občas nám členstvo v únii aj komplikuje život. Zväzok 25 krajín je obrovkou organizáciou, ktorá má aj neľahké problémy. Jedným z nich je jazyková komunikácia. Rôznorodosť jazykov národov Európy je bezpochyby jedno z najväčších bohatstiev, ktorá táto časť Zeme má. Ale v praktickom živote prináša aj rozpory, hlavne pri otázke ktorý, alebo ktoré jazyky majú byť hlavné? Pri hľadaní odpovede na túto otázku sa názory rôznia. Existuje aj projekt neutrálneho plánového jazyka esperanto, ktorý jeho stúpenci ponúkajú ako jednu z možných alternatív. Možno, že nie je veľa občanov Partizánskej Lúpeče, ktorí vedia o tom, že ich obec je cez rodáka spojená s týmto projektom.

Esperanto je plánový jazyk, ktorý inicioval poľský lekár Ludvík Zamenhof v roku 1887 vydaním prvej učebnice. Je to jazyk, ktorý má jednoduchú gramatiku bez výnimiek, vyslovuje sa rovnako ako sa píše a slovná zásoba pochádza z rôznych jazykov. Esperanto je jazyk rovnocenný s akýmkoľvek prirodzeným jazykom, dá sa v ňom písať beletria alebo vedecká práca, je možné do esperanta prekladať z iných jazykov a naopak. Mnohé diela je možné nájsť na Internete. Esperanto bolo vytvorené na to, aby zblížilo ľudí z rôznych komunít a kultúr. Organizujú sa medzinárodné aj miestne stretnutia priaznivcov esperanta. Na Slovensku pôsobí Slovenská esperantská federácia (SKEF) a Slovenská esperantská mládež (SKEJ). Najväčším esperantským medzinárodným združením je Svetový esperantský zväz (UEA) so sídlom v Rotterdame.

Prvú učebnicu esperanta vydal v roku 1907 slovenský spisovateľ, tolstojovec Albert Škarvan. Odvtedy sa datuje bohatá história esperantského hnutia na Slovensku aj v Liptove. Medzi známe slovenské osobnosti, ktoré používali esperanto patrí maliar Martin Benka, hudobný pedagóg Ján Valaštan Dolinský, lekár a redaktor časopisu Krásy Slovenska Ľudovít Izák. V Liptove k priekopníkom esperanta patrili magister Ondrej Hoffmann, všestranný organizátor a propagátor esperanta Alojz Lutonský a medzinárodný učiteľ esperanta, rodák z Partizánskej Lúpeče, Miloslav Rybín.

Miloslav Rybín sa narodil 13. októbra 1926 v Nemeckej Lúpeči v rodine holiča. Otec Jozef pochádzal z Čiech z dedinky Břistvý a matka Elena bola rodáčka z Lúpeče od Obrcianov. Miloslav sa vyučil u otca za holiča. Neskôr pracoval na pošte v rodnej dedine a potom bol vedúcim pošty v Demänovskej Doline. Esperantu sa začal venovať po skončení druhej svetovej vojny. Usilovnosťou a cieľavedomosťou sa prepracoval medzi najlepších učiteľov esperanta na Slovensku a bol často pozývaný vyučovať v kurzoch aj na letné školy do zahraničia. Za svoju prácu bol ocenený nielen medzi esperantistami, ale v roku 1989 dostal vysoké vyznamenanie „Vzorný pracovník kultúry“ od ministra kultúry Slovenskej republiky. Až do svojej smrti v novembri 1995 bol aktívnym stúpencom medzinárodného jazyka.

Z príležitosti nedožitých osemdesiatich narodenín slovenskí esperantisti vyhlásili zbierku na pamätnú tabuľu na jeho rodnom dome v Partizánskej Lúpeči, ktorá bude slávnostne odhalená 14. októbra 2006

J. Vajs

O esperante sa dozviete viac na stránkach:

<http://www.esperanto.sk/>,

<http://skej.esperanto.sk/>,

<http://sk.lernu.net/>

<http://www.cursodeesperanto.com.br/bazo/index.html.sk>

Miloš - náš „ LIANKO “, chýbaš nám, v tomto zložitom živote! Bol si človekom, ktorý nikdy v živote nezúfal, nikoho nenávidel, s nikým sa nevádal, uctil si každého a všetko zlo a trápenie dokázal celkom prirodzene obrátiť „na srandu“. Bol si totiž milý holič, herec veselých kabaretov, šachista, esperantista a hlavne „srandista“. Neraz sme sa spolu snažili rozosmiať utrápených ľudí našej Lúpeče. Aj rodina Hrdinovcov si na Teba musí v dobrom spomínať. Ved' sme u nich spolu a v dobrej vôli, bez pálenky, prežili nejedno nedeľňajšie odpoľudnie. Starí páni vtedajšej Lúpeče i mládenci na Tvoju holičskú prácu nemôžu povedať ani jedno krivô slovo... Ja na Teba nezabúdam a mám Ťa vo svojej starej 79 ročnej pamäti ako dobrého, milého a veselého priateľa, ktorý si zaslúži našu pozornosť a trvalé spomienky.“

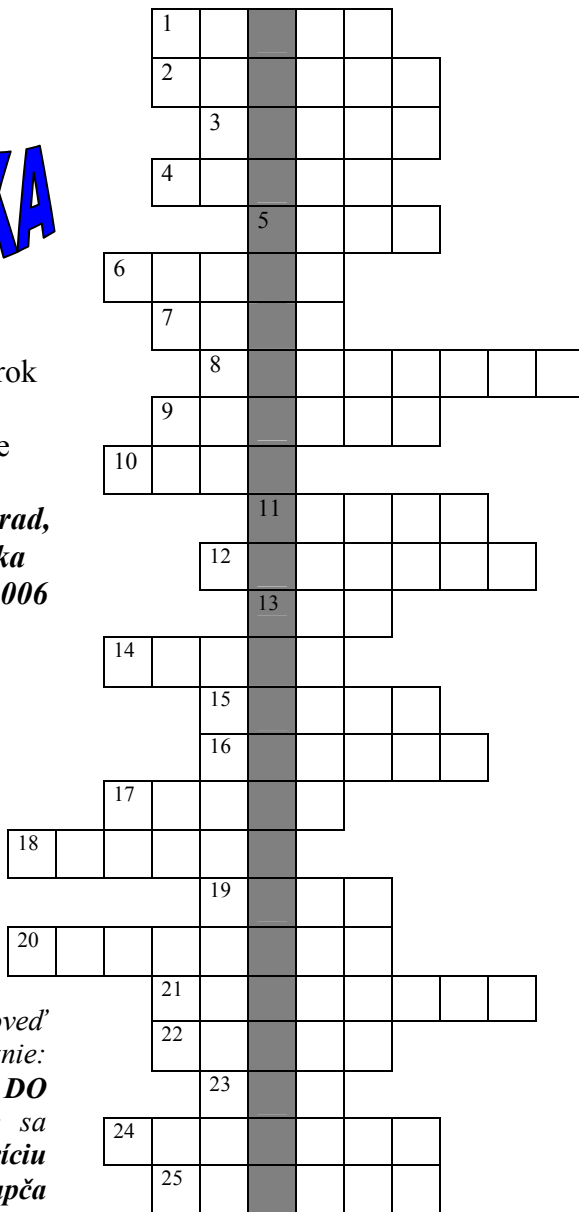
Jano Topercer starší

TAJNÍČKA

Tajničku tvorí výrok Thukydidesa. Správne odpovede nám zasielajte na adresu: **Obecný úrad, 032 15 Partizánska Lupča do 15.11.2006**

Správna odpoveď z minulého čísla znie: **VÝLETY DO PRÍRODY.** Šťastie sa usmialo na **Patrícii Hošalovú, Part. Lupča č. 633/1.** Pre odmenu si príd' na obecný úrad.

1. Vytváral penu
2. Edita (dom.)
3. Kto je na čele fakulty
4. Lámu
5. Malý úľ
6. Všetko zorú
7. Politické útočisko
8. Má meniny 25.11.
9. Lesný plod
10. Ťažné zvieratá
11. Milovať
12. Pôvodkyňa (AUTORKA)
13. Prezent
14. Prejavil úctu
15. Tancovanie
16. Stanislava (dom.)
17. Patriaca Alovi
18. Japonský odev
19. Aralské jazero (ARAL)
20. Vplyvná osobnosť
21. Popáľte sa horúcou parou
22. Ťažký kov
23. Obidve
24. Púšť'al cez sito
25. Nevlastná matka

Pripravila: Anna Jacková

ZAPÍSANÉ V MATRIKE

NARODILI SA

Laura Pavlíková
Nikolas Hollý
Filip Antoška
Matej Frič
Oliver Valent

Svoje ÁNO povedali

Ladislav Gálfy a Alena Bellová
Mgr. Eubomír Tomčík a Jarmila Dobáková
Ing. Martin Sameliak a Mgr. Petra Staroňová

ROZLÚČILI SME SA

Margita Kozoňová, 56 r.

Prvá bola Žblnka

Les je kúzelník. Vstúpte do neho s otvorenými srdcami a budete očarení. Zvuky prírody, vôňa lesa a všadeprítomný pokoj blahodárne pôsobia na ľudský organizmus. Za zvukov vetra, vtáčieho spevu a žblnkotu potoka môžete nerušené premýšľať o čom len chcete. Les upokojí myseľ, zasýti hladného, uhasí smäd. Ozaj smäd. Kde sa v lese napiješ? Záleží na tom? Záleží!

Aspoň tým, čo prírodu milujú. Nežné slovo studnička môže mať v realite rôzne podoby. Malé nehlboké jazierko s jesennými lístkami ukryté pod kríkmi. Možno len srnky o nej vedia. Alebo drevený žľab privádzajúci vodu až k ústam smädného. Sú však aj studničky, ktorým ku kráse pomohol človek. Od nepamäti nás pri lesných chodníkoch vítali malé chalúčky a ponúkali svieže občerstvenie. Zub času a ruky vandalov však vedia spraviť svoje. To je potom človek radšej smädný. Ale sú aj iní ľudia. Nielenže neostali smädní, ale mysleli aj na iných. Zhotovili nové chalúčky, upravili okolie a pre unavených vyrobili lavičky, aby sa mohli ľudia aj slušne najesť. Každá studnička dostala meno. No a prvá bola Žblnka. Má viac sestier. Koľko ich je? Môžete hádať alebo využiť krásne jesenné počasie, urobiť si výlet a navštíviť Žblnku a jej sestry. Novú krásu im vdýchli manželka Jolka a Ján Hegedúšovci. Ľudia s veľkým srdcom a láskou k prírode, svojim dielom ukázali mladej generácii, ako sa dá spojiť príjemné s užitočným. Na nás všetkých len záleží, ako dlho bude Žblnka a jej sestry spríjemňovať lesné posedenie.

Pripravila: Mgr. Anna Ganobjaková

SEZÓNA V STOLNOM TENISE SA ZAČÍNA V OKTÓBRI

Po ukončení minuloročnej sezóny v stolnom tenise sme skončili s veľmi dobrým výsledkom na druhom mieste, čím sme si zabezpečili postup do vyššej súťaže – 6. ligy v okrese Liptovský Mikuláš. Za týmto výsledkom stoja všetci hráči stolno-tenisového klubu, ktorí si riadne plnili svoje povinnosti, za čo im vyslovujeme poďakovanie. Zároveň by sme chceli poďakovať všetkým, ktorí nám pomohli po materiálnej, ale i finančnej stránke a aj sponzorom: Obecnému úradu v Partizánskej Ľupči, L.K. Servisu, Lesnému komposesorátu, Slovekomu a ďalším.

Veríme, že aj nová sezóna, ktorá začína 7.10. bude dobrá a budeme podávať dobré výsledky, aby sme si udržali vašu podporu.

Miroslav Procházka

Nové slovo Partizánskej Ľupče. Vydáva Obecný úrad Partizánska Ľupča, 032 15, tel.: 044/5570754, 5570755, fax: 044/5570753, e-mail: obec.part.lupca@stonline.sk, povolené: OÚ Liptovský Mikuláš č. 1/1995, šéfredaktorka Anna Jacková, redakčná rada Dana Havlanová, Mgr. Michaela Turčanová, grafická úprava Renáta Antolová, tlač TYPOPRESS, s.r.o. ul. J. Žuffu 5, 031 01 Liptovský Mikuláš. Zostavitelia nezodpovedajú za obsah ani úroveň článkov. Náklad 250 ks.

